

Toeslagen

Beschrijving maatregel

2017-1038:

1. Alle 2- en 3-jarigen hebben recht op 16 uur kinderopvangtoeslag per week met de huidige toeslagtabellen (weekrecht zal dan vertaald worden naar een jaarrecht). Dat betekent dus dat de arbeidseis voor 16 uur per week voor die groep voor beide ouders wordt losgelaten.
2. Alle 2- en 3-jarigen hebben recht op 16 uur gratis kinderopvang per week (met een maximum uurprijs en financiering conform huidige systeem via kinderopvangtoeslag aan ouders, ouders betalen kinderopvang). Dit is vergelijkbaar met variant 1, maar dan gratis.

Uitgangspunten:

- Er blijft sprake van vraagfinanciering (de huidige systematiek).
- Ouder doet aanvraag voor volledige aantal uren kinderopvang op jaarbasis.
- Ouder krijgt eerste 16 uur volledig vergoed (dus geen eigen bijdrage ouders (afwijking van huidige wetgeving)
- Ouder krijgt voor eerste 16 uur 100 % kinderopvangtoeslag (gebaseerd op max 16 uur per week * afgenomen aantal weken (afhankelijk van contract dat ouder met kinderopvanginstelling heeft) * (max) uurprijs)

Interactie burgers/bedrijven

Beide varianten leiden tot een toename van complexiteit en daarmee een toename van interactie met burgers.

Bij beide varianten ontstaat een grote nieuwe doelgroep als ook ouders die niet werken zich kwalificeren voor 16 uur kinderopvangtoeslag per week. Vermoedelijk juist een doelgroep die moeite zal hebben met de aanvraag (allochtonen, laaggeschoolden, laagverdienend, maar ook is het waarschijnlijk dat deze groep vanwege de arbeidseis nooit eerder kinderopvangtoeslag heeft aangevraagd) en mogelijk ook met het beheer van geld.

Handhaafbaarheid/fraudebestendigheid

De controle/handhaving moet worden aangepast. De werkeis en de urenkoppeling¹ gelden voor deze doelgroep voor de 16 uur immers niet (aangenomen dat deze 16 uur ook niet meetellen als voor de overige uren naar de urenkoppeling wordt gekeken). De Belastingdienst ziet dat waar nu sprake is van zowel Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) als kinderopvangtoeslag het voor ouders en kinderopvangorganisaties complex is en daarmee voor de Belastingdienst dus ook om vast te stellen welke uren wanneer zijn afgenomen. Het vergt gespecificeerde urenadministraties bij kinderopvangorganisaties en gastouderbureau's.

Eén van de risico's kan zijn dat niet-gebruikte uren doorgeschoven worden naar andere weken.

Bijdrage complexiteitsreductie

Bij variant 2 is van belang hoe de gratis 16 uur verantwoord gaan worden. Deze variant betekent dat ouders ook de eigen bijdrage vergoed krijgen voor de eerste 16 uur. Als ouders alleen de uren opgeven bij de Belastingdienst die niet gratis zijn dan verandert er voor de Belastingdienst feitelijk niets (behalve toename doelgroep). De kinderopvanginstelling geeft op de jaaropgave de niet gratis uren op. De situatie is dan vergelijkbaar met de samenloop-problematiek bij VVE en kinderopvangtoeslag die zich voordoet bij de harmonisatie van de peuterspeelzalen.

Als ouders alle uren bij de Belastingdienst moeten opgeven en de eerste 16 uur volledig vergoed moet worden door de Belastingdienst, dan betekent dit:

- aanpassing van de berekening.

Het loslaten van de arbeidseis lijkt een vereenvoudiging, maar in veel gevallen wordt de regeling

¹ Het recht op het aantal uren kinderopvangtoeslag voor werkenden is gebaseerd op het aantal geleverde uren van de minst werkende ouder, vermeerderd met 40% voor de niet schoolgaande kinderen op de dagopvang en verminderd met 30% voor de buitenschoolse opvang voor schoolgaande kinderen.

Met opmerkingen ; Wat betekent aanpassing van de berekening? Welke impact heeft dit voor ons? Ook systeemtechnisch? Welke invoeringsdatum is dan voorzien?

en daarmee de communicatie juist complexer omdat het niet de hele doelgroep toeslaggerechtigden betreft. Voorbeelden:

- Er is sprake van 20 uur kinderopvang. Voor 16 uur geldt een andere berekening dan voor de overige 4 uur. De berekening is al erg lastig te volgen voor burgers, zeker bij meerdere kinderen van verschillende leeftijden met verschillende voorwaarden.
- In het jaar waarin het kind 4 jaar wordt de berekening complexer. Voor een deel van het jaar dat het kind nog 3 is geldt een andere berekening dan als het kind 4 wordt.

Maakbaarheid systemen/personele gevolgen

Bij variant 2 lijkt het de bedoeling dat de Belastingdienst de uren voor 100% gaat vergoeden. Deze optie komt dan eigenlijk neer op het invoeren van een nieuwe soort opvang, nl. een met een vergoeding van 100%. Dit zal systeemtechnisch, communicatief etc. veel meer van de Belastingdienst vragen. Er kunnen dan immers twee regimes naast elkaar lopen, 100% en deels vergoed.

Verder is bij optie 2 nog de vraag wat 100% vergoed wordt als een kind zowel naar een kindercentrum als een gastouder gaat en er verschillende tarieven gelden.

Wijzigingen zullen met ingang van een nieuw kalenderjaar moeten worden ingevoerd om probleemloos in het stelsel van voorschotten meegenomen te kunnen worden. Dat betekent ook dat de wijzigingen in de functionaliteit niet op 1 januari van het betreffende kalenderjaar maar vóór aanvang van de MAC-campagne (massaal automatisch continueren, lees ca. 1 oktober) dienen te zijn geïmplementeerd.

Kosten/kostenrange: aanpassing/uitbreiding dienstverlening, incidenteel (90 uur en € 600) en structureel € 40.000 per jaar (toename telefonie)

Uitvoerbaarheid/mogelijke datum inwerkingtreding

Beide varianten zijn uitvoerbaar voor de belastingdienst. De varianten maken de kinderopvangtoeslag complexer waardoor burgers het mogelijk niet begrijpen, fouten maken waardoor in het traject later terugvorderingen, schulden, onbegrip aan de orde kunnen komen.

Datum van invoering: per 1 januari minimaal 7 kwartalen na besluitvorming.

Met opmerkingen []: Zie vorige vraag, wat betekent dit concreet voor de systemen?

Met opmerkingen []: IS er ook iets te zeggen over overige kosten, ICT?

Met opmerkingen [] Welk niveau?

Met opmerkingen []: Per welk jaar is dit haalbaar? Beide varianten op zelfde moment uitvoerbaar of kan variant 1 sneller?